

POZNAT DONA BOSKA

Pascual Chávez Villanueva

Don Bosco vychovatel

Učme se ze všeho, co nás potkává

DON BOSCO VYPRÁVÍ

«Když mluvím o sobě a vyprávím svůj příběh, musím začít od prvních let mého života. Od krásných a těžkých let, od let, ve kterých jsem se učil být chlapcem a stát se mužem.

Mohu ti to říci jednoduše: ten Don Bosco, kterého možná už docela znáš, ten Don Bosco, který se jednou stane knězem, vychovatelem a přítelem mladých, se mnoho naučil právě z událostí, které se mu přihodily v těchto prvních letech.

Představím ti hodnoty, které jsem dýchal, které jsem přijal do svého života a které jsem pak předával jako dědictví svým salesiánům. Časem se tyto hodnoty stanou základem mé pedagogiky.

PŘÍTOMNOST MATKY

Mojí matce Markétě bylo sotva 29 let, když můj otec zemřel na strašlivý zápal plic. Energická a statečná žena si nezoufala; vyhrnula si rukávy a začala pracovat dvojnásob. S něhou a rozhodností zastávala roli otce i matky. Po mnoha letech, když už jsem byl knězem, jsem mohl s jistotou prohlásit jako plod své zkušenosti: „Prvním štěstím dítěte je vědomí, že je milováno.“ Proto jsem byl pro své chlapce opravdovým tatínkem, s konkrétními činy jasně, radostně a nakažlivě lásky. Miloval jsem svoje chlapce a dával jsem jim konkrétní důkazy této náklonnosti tím, že jsem se plně věnoval jejich záležitostem. Této silné a chlapecké lásce jsem se nenaučil z knížek; zdědil jsem ji po své matce a jsem jí za to vděčný.

PRÁCE

Moje matka nám byla prvním příkladem. Vždycky jsem naléhal: „Kdo si nezvykne pracovat v raném věku, ten bude povalečem až do svého stáří“. Během našich rodinných zamyšlení, která jsem míval po večeři a po večerní modlitbě (ta slavná „slůvka“) jsem často říkával, že „nebe není pro lenochy.“

SMYSL PRO BOHA

Moje maminka shrnula celý katechismus do jediné věty, kterou opakovala při každé příležitosti: „Bůh tě vidí!“ To já ne: ze školy takové katechetky, kterou byla moje matka, jsem vyrostl pod dohledem Boha. Ne Boha-polícajta, studeného a neoblomného, který by mě 'nachytil' při činu; ale dobrého a prozřetelného Boha, jehož přítomnost jsem viděl ve střídání ročních období, kterého jsem se naučil poznávat a děkovat mu v období žní i po sklizni, velkého Boha, kterého jsem večer obdivoval při pohledu na hvězdy.

“PŘEMÝŠLEJME!”

Tak to často v piemontském nářečí říkávali naši starci; a kolik moudrosti jsem objevil v tomto slově! Používalo se k dialogu, k vysvětlování, ke společnému rozhodování, aniž by člověk vnucoval svůj vlastní názor. Později ze slova „rozumnost“ učiním jeden ze základních pilířů mé výchovné metody. Slovo „rozumnost“ je pro mě synonymem pro dialog, otevřenost, důvěru, pochopení; promění se v postoj hledání, protože mezi vychovatelem a vychovávaným nemůže být rivalita, ale jediné přátelství a vzájemná úcta. Pro mě nebude mladý člověk nikdy pasivním subjektem, jednoduše vykonavatelem příkazů. Ve svém vztahu s mladými nebudu nikdy předstírat, že je poslouchám, budu je poslouchat doopravdy, budu s nimi probírat jejich názory, jejich pohledy na svět.

CHUŤ PRACOVAT SPOLEČNĚ

Mnoho let jsem byl absolutním protagonistou svých zkušeností, už jako provazochodec v Becchi během těch nádherných nedělních odpolední; moje oblíbenost mezi mými spolužáky ve škole v Chieri byla tak velká, že jsem v jednom svém životopise mohl napsat, že „jsem byl uznáván svými vrstevníky jako kapitán malého vojska“. Ale později jsem pochopil, že protagonisty jsou všichni. A tak vznikla Veselá Společnost, sympatická skupinka studentů, ve které byli všichni zapojeni stejnou měrou. Pravidla se skládala ze tří kratičkových odstavců: být stále veselí, plnit dobře své povinnosti a vyhýbat se všemu, co není hodno správného křesťana. Později vzniknou další skupiny mládeže, úplné dílny apoštolátu a svatosti, ke kterým se každý může připojit. Říkal jsem o nich, že jsou to „záležitosti mladých“, abych tím podpořil jejich iniciativu a dal prostor jejich přirozené kreativitě.

CHUŤ BÝT SPOLU

Chtěl jsem vidět své vychovatele, ať už mladé nebo staré, stále uprostřed mládeže, jako „milující otce“. Ne proto, že by jim nedůvěřovali, ale proto, aby kráčeli s nimi, aby s nimi budovali a účastnili se jejich života. S vnitřní radostí pak prohlásím: „S vámi je mi dobře. Můj život spočívá v tom, že jsem s vámi.“»